

სსიპ სურსათის ეროვნული სააგენტოს

2013 წლის

ანგარიში



2014 წელი

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი

(მონიტორინგი, ნიმუშის აღება)

- სურსათის უვნებლობის სფეროში 2013 წლის განმავლობაში შესყიდული და აკრედიტირებულ ლაბორატორიებში გამოკვლეული იყო სხვადასხვა დასახელების სურსათის (მ/შსასმელიწყლის) 653 ნიმუში/სინჯი, დარღვევა გამოვლინდა 175 ნიმუშში, რაზეც განხორციელდა კანონმდებლობით განსაზღვრული ქმედებები;

2013 წელს ტყვის შემცველობაზე გამოკვლეულ იქნა სურსათის სულ 354 ნიმუში/სინჯი, დარღვევა გამოვლინდა 1 ნიმუშში, კერძოდ:

- ✓ არაცხოველური წარმოშობის სურსათის 100 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა ირანული წარმოების მარილის ნიმუშში;
- ✓ თაფლის 40 ნიმუში (თაფლის ნიმუშები გამოკვლეული იქნა ლატვიის სურსათის უვნებლობის, ცხოველთა ჯანმრთელობისა და გარემოს ინსტიტუტი „ბიორ“-ში) - დარღვევა არ გამოვლენილა;
- ✓ ცხოველური წარმოშობის სურსათის 17 ნიმუში - დარღვევა არ გამოვლენილა;
- ✓ სასმელი წყლის 75 ნიმუში/ სინჯი - დარღვევა არ გამოვლენილა;
- ✓ ალკოჰოლური სასმელების 105 ნიმუში - დარღვევა არ გამოვლენილა;
- ✓ ბავშვთა (მ.შ. ჩვილ ბავშვთა) კვების პროდუქტები, მისი კონსერვების 17 ნიმუში - დარღვევა არ გამოვლენილა.

- ქვეყნის მასშტაბით, ვეტერინარული მოწმობა ფორმა N2 ის გარეშე ხორცის რეალიზაციის ფაქტებისა და ვადაგასული სურსათის რეალიზაციის ფაქტების გამოვლენის მიზნით, მონიტორინგი დოკუმენტური შემოწმება განხორციელდა სურსათის 1 400 სარეალიზაციო ობიექტში;
- ბიზნესოპერატორად რეგისტრაციის გარეშე საქმიანობის გამო 300 ლარით დაჯარიმდა 174 ფიზიკური და იურიდიული პირი (გასულ წელს ანალოგიური დარღვევისთვის დაჯარიმდა სულ 15 პირი);
- ვეტერინარული მოწმობა ფორმა #2-ის გარეშე ხორცის რეალიზაციის გამო 1000 ლარით დაჯარიმდა 102 ბიზნესოპერატორი (2012 წელს მსგავსი დარღვევისათვის დაჯარიმდა მთელი წლის განმავლობაში 25 ბიზნესოპერატორი);

- ბიზნესოპერატორის მიერ ბაზარზე განთავსებული მავნე სურსათის/ცხოველის საკვების გამოთხოვასთან და ამ მიზნით მიღებულ ზომებთან დაკავშირებით სააგენტოსთვის სავალდებულო შეტყობინებისთვის თავის არიდების გამო 200 ლარით დაჯარიმდა 1 ბიზნესოპერატორი;
- სახელმწიფო კონტროლის განხორციელებაზე ხელის შეშლის გამო, 400 ლარით დაჯარიმდა 2 ბიზნესოპერატორი;
- სააგენტოს უფლებამოსილი პირების მიერ გამოვლენილია (ვადაგასული და/ან მავნე) და მათი ზედამხედველობით განადგურდა - 257 847 კგ. მყარი სურსათი; 2 248 ლ. თხევადი სურსათი; 12 975 კგ. ხორცი და ხორცპროდუქტები; 1 mln. ცალზე მეტი სასურსათო კვერცხი;
- 2013 წელს სურსათის ეროვნული სააგენტოს სურსათის დეპარტამენტის მიერ, პირველად ევრორეგულაციის EC 2073/2005 „მიკრობიოლოგიური კრიტერიუმები სურსათისათვის“ შესაბამისად, ხორციელდება სურსათში *Listeria monocytogenes* ლაბორატორიული კვლევა;
- ევროკავშირში თაფლის ექსპორტის ხელშეწყობის მიზნით, 2013 წელს პირველად განხორციელდა თაფლში ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების ლაბორატორიული კვლევა;
- სურსათის უვნებლობის სფეროში 2013 წლის განმავლობაში შესყიდული და აკრედიტირებულ ლაბორატორიებში გამოკვლეული იყო სხვადასხვა დასახელების სურსათის (მ/შ სასმელი წყლის) 653 ნიმუში/სინჯი, დარღვევა გამოვლინდა 175 ნიმუშში, რაზეც განხორციელდა კანონმდებლობით განსაზღვრული ქმედებები;
- ქვეყნის მასშტაბით, ვეტერინარული მოწმობა ფორმა N2 ის გარეშე ხორცის რეალიზაციის ფაქტებისა და ვადაგასული სურსათის რეალიზაციის ფაქტების გამოვლენის მიზნით, მონიტორინგი დოკუმენტური შემოწმება განხორციელდა სურსათის 1 400 სარეალიზაციო ობიექტში.

ძირითადი იმპორტიორი ქვეყნები და იმპორტირებული სურსათი:

- კამეჩის/საქონლის ხორცი - ინდოეთი, ბრაზილია, გერმანია;
- ღორის ხორცი - ბრაზილია, კანადა, ჰოლანდია;
- ღორის ქონი - ესპანეთი, იტალია, ჰოლანდია;
- ცოცხალი საკლავი ღორი - უნგრეთი, დანია, გერმანია;

- ქათამი/ქათმის ნაწილები - აშშ, ბრაზილია, თურქეთი, უკრაინა;
- გაყინული თევზი - ნორვეგია, ახალი ზელანდია, ესპანეთი, კანადა, აშშ;
- რძისპროდუქტები - უკრაინა, რუსეთი, საფრანგეთი;
- ბოსტნეული - თურქეთი, ყირგიზეთი, უკრაინა;
- სასურსათო კვერცხი - თურქეთი, უკრაინა, ბელორუსი, მოლდოვა, ირანი,

სურსათისა და ცხოველის საკვების ინსპექტირების დეპარტამენტი

- გეგმური ინსპექტირება - 673 ბიზნესოპერატორთან; ხორცისა და ხორცპროდუქტების გადამამუშავებელი საწარმო - 10; ხორცისა და ხორცპროდუქტების რეალიზაცია - 68; საზოგადოებრივი კვების ობიექტი - 104;

მარკეტი – 102; სასაკლაო – 47; საკონდიტრო – 6; თაფლის წარმოება –

4; საკვებ დანამატების იმპორტი, რეალიზაცია, დასაწყობება – 5; მეფრინველეობა – 21;

საბავშვო ბაგა-ბაღი – 144; აგრარული ბაზარი – 23; პურისა და პურფუნთუშეულის

წარმოება – 26; თევზისა და თევზპროდუქტების წარმოება – 7; მეთევზეობა

(სატბორემეურნეობა) - 17; ნახევარფაბრიკატები – 5; რძისა და რძის პროდუქტების

გადამამუშავებელი საწარმო –

24; ნაყინისწარმოება – 3; მზა კერძების წარმოება – 7; დისტრიბუცია – 12; საშაურმე - 6;

ულკოპოლო სასმელები სწარმოება - 5; წისქვილკომბინატი, ფქვილისწარმოება - 8;

ფქვილის, ფქვილოვანი პროდუქტისა და ბურღულის წარმოება - 1; სოკოს სათბური -

1; თევზისა და თევზის პროდუქტების იმპორტი, სასაწყობე მაცივრები -

1; რძე და რძის პროდუქტების წარმოება - 3; ალკოჰოლური სასმელების წარმოება, ჩამოსხმა

– 3;

- არაგეგმური ინსპექტირება- 232 ბიზნესოპერატორთან;

სასაკლაო – 9; მარკეტი – 39; მზაკერძები – 4; მეფრინველეობა –

1; წყლის სასაქონლო პროდუქციის წარმოება – 7; ალკოჰოლური სასმელების წარმოება, ჩამოსხმა – 68; უალკოჰოლო სასმელების წარმოება – 8; საბავშვო ბაგა - ბაღი – 13; საზ. კვების ობიექტი – 20; რძისა და რძისპროდუქტების გადამამუშავებელი საწარმო – 4; ხორცის დახორცპროდუქტების რეალიზაცია – 16; აგრარული ბაზარი – 11; დისტრიბუცია – 5; დაფნის დაფასოება – 1; თევზისა და თევზპროდუქტების წარმოება – 6; პურისა და პურფუნთუშეულის წარმოება – 3; ხორცის ნახევარფაბრიკატების წარმოება - 6; ფერმა - 2; რძე და რძის პროდუქტების წარმოება - 1; საკონდიტრო - 2; დისტრიბუცია 2; თევზის რეალიზაცია 1; საშაურმე 1.

- გადამოწმება მიცემული რეკომენდაციების შესრულების შემოწმების მიზნით, გადამოწმდა -1120 საწარმო: ხორცისა და ხორცპროდუქტების გადამამუშავებელი საწარმო – 39; ხორცისა და ხორცპროდუქტების რეალიზაცია – 67; სასაკლაო – 104; საზოგადოებრივი კვების ობიექტი – 295; მზაკერძების წარმოება - 14; მარკეტი – 140; ნახევარფაბრიკატების წარმოება – 22; საკონდიტრო – 34; რძისა და რძის პროდუქტების გადამამუშავებელი საწარმო – 46; სადისტრიბუციო ქსელი – 15; ალკოჰოლური სასმელების წარმოება, ჩამოსხმა – 40; მაცივარი- 3; მეფრინველეობა – 24; პურისა და პურ-ფუნთუშეულის წარმოება – 35; საბავშვობაგა-ბაღი - 127; სასაწყობე მეურნეობა - 4; საკონსერვო წარმოება – 12; პირველადიწარმოება – 3; თევზისა და თევზპროდუქტების წარმოება – 14; აგრარულიბაზარი – 25; უალკოჰოლო სასმელების წარმოება, ჩამოსხმა – 19; ცხოველური საკვების წარმოება – 1; დაფნის წარმოება - 1; თაფლის წარმოება - 4; მარკეტი - 98; საკვებდანამატების იმპორტი, რეალიზაცია - 5; ხორცის ნახევარფაბრიკატების წარმოება - 15; დისტრიბუცია 10; სკოლის სასადილო - 1; წისქვილკომბინატი - 2; უალკოჰოლო სასმელები - 2; საშაურმე 5; ბავშვთაგასართობიცენტრი - 1.
- შემოწმებული ბიზნესოპერატორებიდან არაკრიტიკული შეუსაბამობების გამო მიცემული რეკომენდაციების სრულად ან ნაწილობრივ შეუსრულებლობის გამო დაჯარიმდა - 278 ბიზნესოპერატორი, აქედან 26 ბიზნესოპერატორი დაჯარიმდა განმეორებით;

- კრიტიკული შეუსაბამობების აღმოჩენის გამო - 19 ბიზნესოპერატორი დაჯარიმდა 1000 ლარით;
- 2013 წლის პრიორიტეტები იყო: - ბაგა-ბალები, ალკოჰოლური სასმელების მწარმოებელი კომპანიები, დასასაკლაოები.
- თურქულის საწინააღმდეგო ვაქცინაცია პროფილაქტიკური ვაქცინაცია ჩაუტარდათ - 2 196 699 სულამთვისებელ ცხოველს, აქედან 1 927 603 მსხვილფეხა და 784 317 სულ წვრილფეხა პირუტყვს.
ვაქცინაციის შედეგად შექმნილი იმუნური ფონის შედეგად მინიმუმამდია დაყვანილი ქვეყანაში დაავადების შემოჭრა-გავრცელების რისკი.
მოსახლეობა დაცული იქნება აღნიშნული დაავადების შედეგად მიყენებული ეკონომიკური ზარალისაგან. ასევე, ქვეყანა აირიდებს თავიდან დაავადების შედეგად გამოწვეულ საერთაშორისო ვაჭრობის სფეროში შეზღუდვებს (ექსპორტი, იმპორტი, ტრანზიტი);
- ჯილეხის საწინააღმდეგო პროფილაქტიკური ვაქცინაცია
2013 წელს ჯილეხის პროფილაქტიკური ვაქცინაცია განხორციელდა ორ ეტაპად; პირველ ეტაპზე პროფილაქტიკური ვაქცინაცია ჩაუტარდა: 143 271 ცხოველს, მათ შორის 75 524 სულ მსხვილფეხა, 66 890 სულ წვრილფეხა პირუტყვს და 857 სულ ცხენს; მეორე ეტაპზე (წინასწარი ინფორმაციით) პროფილაქტიკური ვაქცინაცია ჩაუტარდა: 153 516 სულ ცხოველს, მათ შორის 123 037 სულ მსხვილფეხა, 30 479 სულ წვრილფეხა პირუტყვს და 624 სულ ცხენს;
- გარდა პროფილაქტიკური ვაქცინაციისა, ჯილეხის ინფექციის კერებში ხორციელდება იძულებითი ვაქცინაციაც.
დღევანდელი მონაცემებით, წელს ვაქცინირებულია 34 980 სული დაავადების ამთვისებელი ცხოველი;
- ჯილეხზე ვაქცინირებულ და დაავადებულ ცხოველთა რაოდენობა საქართველოში 2012-2013 წლებში
- ცოფის საწინააღმდეგო ვაქცინაცია
2013 წელს ქვეყნის ტერიტორიაზე ლაბორატორიული კვლევებით დაფიქსირდა ცოფის

110 შემთხვევა; ინფექციის კერებში იძულებით ვაქცინირებულია 30 043 სული ცოფის ამთვისებელი ცხოველი; პროფილაქტიკური ვაქცინაციის კამპანიის შედეგად დღემდე ვაქცინირებულია - 110 186 შინაური ხორცისმჭამელი ცხოველი;

პროფილაქტიკის მიზნით ჩატარებული ვაქცინაციისა და ინფექციის კერებში გატარებული ღონისძიების შედეგად, ქვეყანაში მიღწეულია სტაბილური ეპიზოოტიური სიტუაცია.

- ცოფზე ვაქცინირებულ და დაავადებულ ცხოველთა რაოდენობა საქართველოში 2012-2013 წლებში

- ცხოველთა იდენტიფიკაცია
2013

წელს ქვეყნის მასშტაბით დაიგეგმა და დღემდე მიმდინარეობს ცხოველთა იდენტიფიკაცია - რეგისტრაცია; იდენტიფიცირებულია - 130 153 სული მსხვილფეხა პირუტყვი;

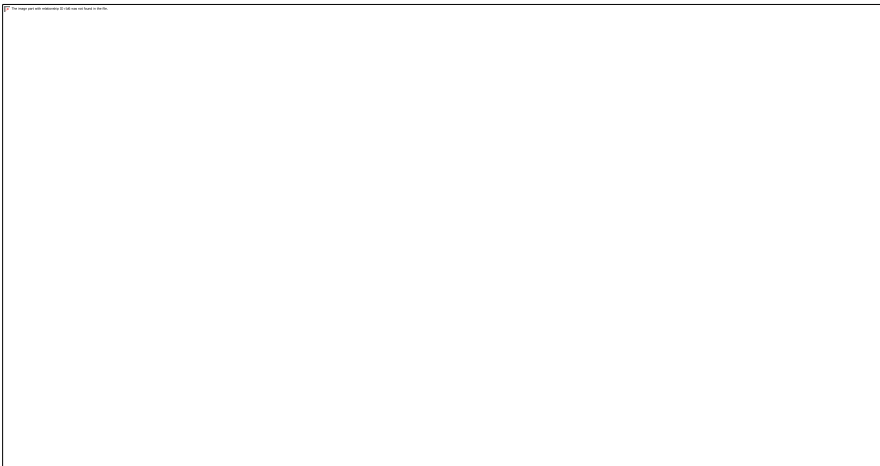
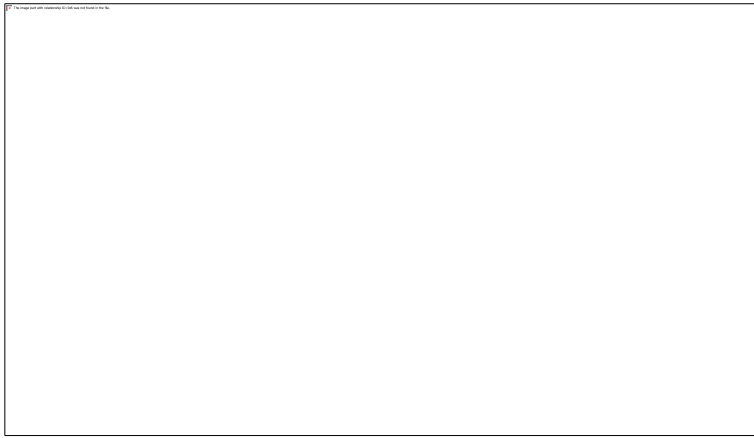
- ბრუცელოზზე პროფილაქტიკური ღონისძიებები: ბრუცელოზზე გამოკვლეულია მაღალი რისკის ჯგუფის ცხოველების 1366 სინჯი, დადებითად მორეაგირე აღმოჩნდა 376 სინჯი.

დაავადების კერებში გატარებულია შესაბამისი ღონისძიებები; ქვეყნის ტერიტორიაზე მოცირკულირე ბრუცელოზის დაავადების აღმძვრელი ტიპიზაციის დადგენის მიზნით აღებულია 29 საკვლევი მასალა.

- ცოცხალი ცხოველების ექსპორტი ქვეყნის ეპიზოოტიურმა კეთილსაიმედოობის გაზრდამ მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა ცოცხალი ცხოველების ექსპორტი; მიმდინარე წელს ქვეყნიდან ექსპორტირებულია: 118 811 სული მსხვილფეხა პირუტყვი, 161 514 სული წვრილფეხა პირუტყვი, 283 სულიცხენი;

მცენარეთადაცვა :

2013 წელს საქართველოში აღინიშნა საშიში მიგრაციული მავნებლის – იტალიური კალიის მასობრივი გავრცელება. კალიების შემოსევის შედეგად განსაკუთრებით მძიმე მდგომარეობა შეიქმნა სამოვრებსა და ყამირ მიწებზე (დედოფლისწყაროსა და სიღნაღის მუნიციპალიტეტებში),



რომლის დამუშავება რთული ლანდშაფტის გამო სამსახურის ხელთარსებული ტექნიკით შეუძლებელი იყო და აუცილებელი გახდა კალიების რეზერვაციებისავიაციის საშუალებით დამუშავება.

შემოსევის აღმკვეთი ღონისძიებების შედეგად სასოფლო-სამეურნეო კულტურების სავარგულები და მწვანე საფარი გადაურჩა განადგურებას.

- სამსახურმა საკუთარი ძალებით კახეთში დაამუშავა 9544,45ჰა. ქვემო ქართლში - 6942,9ჰა შიდა ქართლში- 324 ჰა; მცირე ავიაციის გამოყენებით დამუშავდა 6810 ჰა. დედოფლისწყაროს, სიღნაღისა და გურჯაანის მუნიციპალიტეტებში; კალიების წინააღმდეგ ღონისძიებები ჩატარდა 23 621 ჰექტარზე ნაცვლად დაგეგმილი 15 000 ჰექტრისა.

- ამერიკული თეთრი პეპლის წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებები: ამერიკული პეპლის ორივე თაობა დასავლეთ საქართველოში ერთეულ მცენარეებზე გამოვლინდა, რის გამოც,

მხოლოდ ბიოლოგიური პრეპარატით დამუშავდა საავტომობილო ტრასების მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული მწვანე ნარგავები, სულდამუშავდა 100 ჰაფართობი;

- ექსპორტისხელშეწყობა

სააგენტოს უშუალო მონაწილეობით, 6-

წლიანი ემბარგოს შემდეგ მცენარეული წარმოშობის ქართული პროდუქცია დაუბრუნდა რუსეთისბაზარს;

2013 წლის 28 ივნისიდან ნებადართულია დაფნის, ხმელისუნელის, ჩირის და სხვა დაბალი ფიტოსანიტარიული რისკის მქონე პროდუქციის ექსპორტი;

2013 წლის 14 ოქტომბრიდან დაშვებულია მაღალი რისკის პროდუქტები: თხილი, ციტრუსი, ყურძენი, ვაშლი, მსხალი, კომში.

დღევანდელი მონაცემებით, რუსეთში ექსპორტირებულია: მანდარინი - 10 ათასტონამდე; ვაშლი - 50 ტონა; ლიმონი - 10 ტონა; ფეიხოა - 1,5 ტონა; მანდარინის კონცენტრატი - 110 ტონა; მანდარინისკონც. წვენი - 20 ტონამდე ; ასკილი - 19 ტონა; მოცვი - 2,5 ტონა; ცირცელი - 1 ტონა; უკვდავა - 1,5 ტონა; ხმელისუნელები, სანელებლები - 10 ტონა; დაფნა - 34,5 ტონა;

მიმდინარეობს მოლაპარაკება ქართული მწვანილის რუსეთის ბაზარზე დაშვებასთან დაკავშირებით.

- კანონშემოქმედება

2013 წლის 10 ივნისიდან ძალაში შევიდა მოთხოვნა,

რომელიც ითვალისწინებს სასურსათო კვერცხზე სავალდებულო მარკირებას დადების თარიღისა და მწარმოებელი ქვეყნის მითითებით,

რითაც მინიმუმამდე დავიდა დახლებზე ვადაგასული და ფალსიფიცირებული კვერცხის მოხვედრის შანსი.

ვადა გასული სურსათის რეალიზაციასა და ეტიკეტირების წესის დარღვევაზე მკაცრდება აქართველოსკანონმდებლობა.

პარლამენტს წარედგინა „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვისკოდექსში“ შეტანილი ცვლილებები, რომლის მიხედვითაც,

ბიზნესოპერატორის მიერ ვადაგასული სურსათის თუ ცხოველის საკვების რეალიზაცია გამოიწვევს ფულად ჯარიმას - 500 ლარის ოდენობით.

დღეს მოქმედ კოდექსში აღნიშნული ვალდებულების დარღვევისთვის სანქცია არ არის გათვალისწინებული.

კოდექსს 74-ე პირველი პრიმა მუხლი ემატება, რომლის მიხედვითაც, ფულადი ჯარიმები განისაზღვრება. პროექტისთანახმად,

სურსათის/ცხოველის საკვების ეტიკეტირების წესის დარღვევა გამოიწვევს დაჯარიმებას - 400 ლარის ოდენობით.

- ევროპასთან ჰარმონიზაცია:
2013

წლის გაზაფხულზე სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანებით შექმნილმა ჯგუფმა ევროკავშირის ექსპერტებთან თანამშრომლობით და მათი რეკომენდაციების საფუძველზე მოამზადა ევროკავშირთან დაახლოების პროგრამის პროექტი. პროგრამაში გაწერილია ევროკავშირის საკანონმდებლო აქტები, რომლის მიხედვითაც, უნდა მოხდეს ქართული კანონმდებლობის ევროპულთან დაახლოება 8 წლის განმავლობაში. აღნიშნული პროექტი საქართველოს მთავრობას დასამტკიცებლად 2014 წლის დასაწყისში გადაეგზავნება.

- მიმდინარეობს მუშაობა საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების ხელშეკრულების დღის წესრიგის ტექსტზე, სადაც გაწერილი იქნება 2014-2016 წლების ერთობლივი პრიორიტეტული სამუშაოები.

- სააგენტო და საზოგადოება
- 2013 წელს სააგენტოს ცხელ ხაზზე მიღებულია 157 სატელეფონო შეტყობინება. ყველა მათგანზე განხორციელდა ოპერატიული რეაგირება;
- სააგენტოსა ქტივობების შესახებ მომზადდა და ეთერში გავიდა 656 სატელევიზიო რეპორტაჟი/გადაცემა და 451 რადიო გადაცემა, 241 საგაზეთო სტატია/პუბლიკაცია, საინფორმაციო სააგენტოებში გამოქვეყნდა 943 ინფორმაცია;
- მიმდინარეობს სააგენტოს ვებსაიტის რეორგანიზაცია. საიტზე დამატებულია ახალისერვისები (ელექტრონული მომსახურება);

საიტი იცვლება პორტალით.

პორტალის ფარგლებში საიტი მოგვცემს სააგენტოს ცალკეული სტრუქტურული ერთეულის შიგნით ინფორმაციის დახარისხების საშუალებას მათი ფუნქციური დატირთვის მიხედვით

- სურსათის ეროვნულ სააგენტოსთან ჩამოყალიბდა „სამოქალაქო დარბაზი“, რაც შექმნის საზოგადოების ჩართულობის პრეცედენტს სააგენტოს პოლიტიკის შემუშავებასა და განხორციელებაში, რათა მეცნიერების, ექსპერტებისა და არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლებთან ერთად ვიზრუნოთ მოსახლეობის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობაზე.
დარბაზი დაეხმარება სააგენტოს მისი პოზიციების ჩამოყალიბებაში, ამ პოზიციების დაცვაში, გახმოვანებაში, საზოგადოებრივი აზრის ფორმირებაში;